

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiin pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidieceșane, Sibiin, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler in Viena, Praga, Budapesta etc. etc.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

12/24 Aprilie 1879.

În istorie sînt date, cari nu numai că rămân nesterse, ci prin însemnătatea lor se ridică preste celelalte și devin arătătorii drumului, pe care a călătorit viața popoarelor.

Căsătoria Măiestății Sale a monarhului nostru la 12/24 Aprilie 1854 a fost pentru popoarele din monarchia Habsburgilor un astfelu de eveniment. Ea a fost așa dîcînd peatra din capul unghiului, care a consolidat în monarchie pacea redobîndită cu patru — cinci ani înainte și a întărit în pozițiunea sa tronul, pe care elemente viforoase tot cu atîți ani înainte își băteau capul ca să'l restoarne.

Dacă evenimentul acesta a fost speranța realizată de o pace durabilă în lăuntru monarchiei, nu începea îndolia, că acum, cînd sîntem pe pragul pătăriiului al doilea de secul dela acest eveniment, acum cînd stă pozitivul că pacea internă în restimp de un pătăriiu de secul a fost garantată, avem tot dreptul de a marca de nou drumul vieții popoarelor din monarchie cu un nou arătătoriu de drum, care să ne promită și susțină, ca în trecut, pacea internă și soliditatea, prin care monarchia să reziste valurilor ce isbesc cînd de o parte cînd de alta intrînsa.

Interesul și entuziasmul cel vedem manifestîndu-se dela Carpați până la Adria cu ocașiunea iubileului de 25 ani al fericitei căsătorii a Împăratului și Regelui Francisc Iosif I. cu Împărăteasa și Regina Elisabeta vorbesce destul de elocuent pentru sine. Interesul și entuziasmul care face din ziua dela 12/24 Aprilie o festivitate comună pentru toate popoarele din monarchie, fără de cea mai

mică deosebire, ne garantează că tronul habsburgic în giurul cărui sînt grupate diverse naționalități, va fi și în viitoriu farul către care se vor îndrepta nisuițele popoarelor spre lucrarea comună cu scop de a ajunge la limanul fericirii și mulțămirei.

Cînd esprimăm aceste constatăm că espresiunea noastră nu este a momentului. Ea este scoasă din trecut și îndeosebi din trecutul nostru al Românilor din monarchia de sub sceptrul Habsburgilor.

Patria noastră în înțeles mai angust și mai larg s'a lăudat și se lăudă cu vechiul ei constituționalism față cu țările ereditare ale unei și acelei monarchii. Este adevărat, că de seculi Ungaria și Transilvania s'a bucurat de constituționalism, însă este earăși adevărat, că până la 1848 constituționalismul în aceste țări ale coroanei unguresci a fost un privilegiu pentru anumite clase. Constituționalismul din trecut ne era străin în patria care trăia cu el și acei ce trăiau cu el și prin el erau asupritorii nostri.

Tronul și sceptrul habsburgic a fost carele a început a topi crusta cea de ghiță a exclusivismului feudalistic, pentru ca să străbată soarele dreptății și la acei ce erau eliminați afară din viața publică de stat.

Ar trebui să scriem o istorie întregă și să cităm nenumărate acte ale curții, care, cu deosebire dela anul 1783 încoace au început a ameliora soarta noastră a Românilor din Transilvania. Vom aminti la acest loc, între altele, numai că în urma rugărilor episcopatului român, spriginite de congresul național din 1790, ținut la Timișoara, și subșternute tronului, legislațiunea Transilvaniei a trebuit să introducă între articuli sei de legi unul, prin care umilirea bisericeii gr. or. române de a fi numai tolerată în țară s'a sters, încă la 1791 asigurîndu-se esercițiul liber.

Câte acte încă ale regenerării naționalității noastre nu am fi în stare a memora din timpul mai dincoace?

Dar fiind destul de cunoscute este de ajuns a constata, că toate acestea au emanat dela tronul acela, carele astăzi în strălucirea unei festivități familiare, atrage la participare pe toate popoarele și prin deosbit simț de recunoscîntă și de speranță în viitoriu și pe naționalitatea noastră.

Căci cu toate că acum nu mai sîntem scoși prin legi afară de barierele constituționale, tentativele de a paralisa dreptul de cetățeni liberi ne avisează a aștepta tot dela tronul Majestății Sale, ca în viitoriu să pună coroana acelui op sublim, la care s'a lucrat și se lucră, de a face pe toate popoarele din monarchie îndestulite și fericite.

Să impletim dară și noi cununi de bucurie și să rugăm pre atot puternicul ca să reverse darul seu cel bogat asupra Majestăților Sale Împăratului și Regelui, Împărătesei și Reginei și preste tot asupra dinastiei domitoare, care să strălucească în seculi depărtați în bucuria și fericirea popoarelor de sub gloriosul ei sceptru.

Revista politică.

Sibiin, în 11 Aprilie.

Nu credem că se vor afla între cetitorii nostri de aceia, cari fiind, adevărați Români să ne iee în nume de rîu, cînd și de astădată revenim la locul acesta asupra împunerei limbii maghiare cu forța. Ori cine avînd — nu simț român național, dar chiar numai cât de puțină milă pentru neamul nostru, va fi cuprins de jale, cînd vede cum se încearcă stăpînitorii nostri, favorizați de o comandă de împregiurările politice, a ne răpi limba, și deoarece aceasta nu vor pute, a împedeca desvoltarea noastră intelectuală.

Se înmulțesc pe și ce merge condamnările din străinătate, cari ne dovedesc, cum punctul de privire internațional a unor țiare străine, nesubvenționate de stăpînitorii nostri, nu îndreptățește nici pe departe, ci osîndesce de-adreptul apucăturile maghiarilor.

risatorilor. „Introducerea legii acesteia nu însemnează mai puțin, decât nimicirea tuturor scolilor nemaghiare, gînirea a mii de învățători nemaghiari — nimicirea naționalităților. Fără învățători, fără scoli ele vor deveni az országnak szemetje, gunoiul țerei...“ Astfel vorbesce „Frankfurter Zeitung.“ Aducem la alt loc un întreg articol din „Deutsche Zeitung“, asupra căruia ne permitem a atrage deosebita atențiune a cetitorilor, făcînd numai acea observare, că „Statutul organic“ al bisericeii noastre nu este mai puțin inarticulat și sancționat de Măiestatea Sa înălțatul nostru împărat, ca și drepturile bisericeii protestantice.

Se pare însă că domnii din parlamentul unguresc vor trece cu oarecare iuteală preste legea de maghiarizare, căci mai mari vor fi durerile Novibazarului și Rumeliei de ost. Pe lângă toate desmintirile foilor oficiale vom ocupa ruta spre — Salonic și principele Vogorides alias Aleco Pașă, denumit fiind de guvernator al Rumeliei de ost, ușor va pute fi ales de principe al Bulgariei: Bulgaria ar fi astfel unită și marele diplomat maghiar Andrassy ar fi reportat un nou triumf.

Dela Sinodul archidieceșan.

(Raport special al „Telegrafului român“)

Sedința III.

Sedința se deschide la 4 1/2, oare d. a. Protocolul sedinței a doua cetindu-se se verifică.

Se prezentează:

a) credențiionalul deputatului Gall, care se transpune comisiunei verificătoare;

b) credențiionalele deputaților George Secula cu rugare de concediu pentru două zile, și Simeon Pop Moldovan, care cere concediu pentru întregă sesiunea. Credențiionalele se predau comis. verificătoare, cu aceea, că după verificare se va tracta și cauza concediului;

FOIȚA.

Aventurile

doctorului Van-der-Bader.

Din franțozesce de Evariste Carrance.

(22. urmare.)

XVI.

In care Ellermann face doctorului des-tăinuirile sale.

(Urmare.)

— Oh! eu, dîse Ellermann, mai că nu mai am dreptul de a scrie.

— Și pentru ce?

— Pentru că mi s'a oprit.

— Cum așa?

— Ascultă, scumpul meu învățător, nu vî pot tăinuî nimic, căci D-ta ești bun și generos față de mine.

— Vorbesce, amice.

D-ta cunosci pe aceea, pe care'o iubesc.

— Ba nu, mî jur.

— Nu jura... iubesc pe Lisbeth.

Un simțiment indefinibil agită spiritul învățatului.

— D-ta iubesci pe Lisbeth? dîse el.

— Da, o iubesc din toată inima, dar ea respinge amorul meu, pentru că iubesc pe altul.

— Împosibil.

— Oh! eu voi vorbi cu dînsa pentru D-ta, îi voi spune, cât îmi ești de scump, și cât îmi ești de devotat; aide, fîtîl meu, dîlele triste pentru D-ta s'au sfîrșit: Lisbeth nu'mi va refușă fericirea D-tale.

— D-ta ai face aceasta?

— Nu ești D-ta fiul meu adoptiv... eu voi scrie verișoarei D-tale, și o voi prepara, să ne primească.

— Cum? ne vom întoarce la Leyden?

— Cât mai curînd, răspunde doctorul.

— Ei D-ta nu poți renunța astfel la visul de predilecție al D-tale.

— Nu renunț la dînsul, nici de cât, fîtîl meu, nimica nu ne va împedeca a ne reîntoarce dela Alecsandria de-adreptul la Hollanda și a împlini acolo toate dorințele D-tale.

— Dar scopul care 'l urmăresci D-ta?

— După ce vei fi aflat D-ta fericirea, răspunde învățatul, eu voi reîncepe călătoriile mele, căutînd a afla amorul.

— Oh! D-ta ești bun ca Dumnezeu!

Făr' a răspunde, Van-der-Bader se aședă la o masă de scris și scrie epistola următoare:

„Iubită Lisbeth!“

„Nu'mi lua în nume de rîu tăcerea îndelungată ce am păzit față de tine; în întîmplările de călătorie eu nu te-am uitat nici măcar pe un minut, și aducîndu-mi aminte de bunătatea ta, 'mi-am înveselit sîrmăna inimă bătrîna care te doresce.“

„Eu am legat prietinie intimă cu domnul Alphen Ellermann, vîrîl tîu, un om de caracter nobil și încântător, pe care Tu, scumpă Lisbeth, îl faci să sufere a bună samă fără ca să vrei.

Ellermann te iubesc, el ar

vrea să petreacă viața cu tine dinpreună, să'ți dea numele lui.

Eu am promis, a face un om fericit; voire-ai Tu se umpli de bucurie pe vechiul tîu stăpîn luînd pe Ellermann de bărbat?

Cugetă Lisbeth, că casa din suburbu este destul de mare pentru noi toți și că eu mî bucur cugetînd la această fericire care va fi oare-cum lucrul meu. În curînd vom reîntoarce la Leyden; la revedere dar' dragă Lisbeth și salutămî pe toți amicii.“

Înainte de a subscrie această epistolă, Van-der-Bader își aduse aminte că'și uitase un lucru de însemnătate.

El adause aceste două rënduri:

„Te rog de a nu derangia vr'o sticlută din scumpul meu laboratoriu.“

Învățatul se manifestă totdeauna chiar și sub îmbrăcămîntea de călător.

Epistola terminată, eroul nostru se pune pe gînduri.

Ce imagini treceau în acest moment prin capul lui?...

Acest cabinet de lucru din su-

c) rugarea reprezentantei bisericești din Buru pentru încorporare la protopresbiteratul Turdei, se transpune comis. organizatoare;

d) rugarea comitetului paroh. din Suatul inf. pentru un ajutor, — se transpune comis. petiționare.

La ordinea zilei se pune raportul comisiei speciale pentru adresa către Majestatea sa Impăratul și Regele. Proiectul de adresă cetit de raportorul Cosma, cu puține modificări stilare, se primește între entusiaste urări: *să trăiască Majestatea Sa Impăratul și Regele, să trăiască Majestatea sa Regina, să trăiască Alteța Sa Principele Moștenitor.*

Tecstul adresei este următorul:

Majestatea Voastră, cesară și apostolico-regească! Preagrațioase Doamne!

Biserica greco-orientală română din Transilvania fiind coadunată prin reprezentanții sei în sinod ordinar chiar acum, când toate popoarele din monarhie emulează întru ași manifesta nemărginită bucurie pentru că au răa norocire de a celebra iubileul de 25 de ani al fericitei căsătorii a preagrațiosului lor Domnitoriu, vine cu cea mai adâncă supunere ași subterne din acest plăcut incident omagie și sincerele sale felicitări la preînaltul Tron al Majestatei Voastre.

Dacă este în monarhia noastră popor, care detoresce gratitudine bunului seu Domnitoriu, acela în prima linie este poporul român greco-oriental, și cu deosebire credincioșii archidieceși noastre; pentru că toate binefacerile și libertățile, de cari se bucură aceasta biserică, își au originea și desvoltarea lor în domnia Majestatei Voastre.

Când dară ne grăbim și noi a Vă aduce tributul cel mai plăcut și cel mai sincer al loialității noastre la aceasta ocaziune plină de bucurie, Vă încredințăm despre neclătită fidelitate eredită dela strămoșii noștri către Tronul și Dinastia Majestatei Voastre, și totodată implorăm dela Atotpotintele Dumneșu dar abundanț și toată binecuvântarea asupra Majestatei Voastre, asupra Majestatei Sale preagrațioasei noastre Doamne, asupra Alteției Sale cesare și regesci a clironomului și preste tot asupra întregii auguste case domni-toare.

Sibiu, la 9/21 Aprilie 1879.

Ai Majestatei Voastre

cei mai credincioși supuși:

Sinodul bisericei greco-orientale române din Transilvania.

Miron Romanul m/p., Eugen Brote m/p.,
archiepiscop și metropolit. notariu general.

Comisiunea generală, prin raportul Ananie Trîmbițaș își așterne ra-

portul care se ia ca basă în desbatere generală.

Raportul este următorul:

Preavenerat Sinod!

Comisiunea generală se vede necesită ași începe raportul cu expresiunea păreri sale de rău despre aceea, că de astădată nu s'a aflat în pozițiunea de a satisface pe deplin misiunii sale, mai ales ce privește chemarea ei de a studia și prelucra materialul, ce va fi obiectul consultărilor noastre în sesiunea aceasta. Causa e că o parte din acelaș nu i s'a subșternut de loc, ear o parte din ceea ce i s'a subșternut a fost defectuosă.

Ce privește revizionarea și controlarea cursului administrației centrale comisiei a constatat și aduce cu vină plăcere la cunoștința sinodului în genere un progres îmbucurătoriu față cu trecutul.

În specie a aflat:

I. Că în cancelaria consistoriului se observă cea mai bună ordine, esactitate și acurateță. Procederea după regulamentul pentru afacerile interne ale consistoriului s'a introdus cu 1 Ianuarie 1879. Protocolul de esibite, espeditura și registratura se află în cea mai bună ordine și se provăd esact în sensul regulamentului. Unica dorință cărei află de necesar comisiei ași da expresiune e: ca protocolul de esibite să se încheie pe venitor după prescriptul §-lui 20 din regulament.

II. În cancelaria epitropiei încă s'a făcut începutul cu punerea în lucrare a regulamentului pentru comptabilitatea și manipularea fondurilor. Afară de cartea principală și separatele cărți principale pentru fie-care fond s'au introdus toate celelalte registre și jurnale de comptabilitate și se manipulează în sensul regulamentului, însă cu greutăți parte pentru că sistemul introdus prin regulament e nou și mult diferitor dela cel observat până acum și e preste aceasta greutăcios în unele privințe, parte pentru că afacerile, ce le impune regulamentul controlorului se îndeplinesc în mare parte de către casariu. Ca o anomalie — mai mult — formală e de a se aminti, că tragerea saldui de di, ce o prescrie regulamentul, până acum nu s'a observat.

În privința regulamentului pentru administrarea și controla averei archidieceșane a constatat comisiei, că încă nu s'au îndeplinit prescriptele:

1. §-lui 3. referitoriu la inducerea literilor fondationale, statutelor, regulamentelor etc. în o carte separată pentru fie-care fundatiune;

2. a §-lui 11. care ordonează inspecționarea realităților prin un membru al senatului epitropesc;

3. a §§-lor 40, 41 și 42 referi-

toare la punerea și ținerea în bună ordine a bibliotecii eparchiale;

4 a §§-lor 46 și 48, referitoare la regularea fișcalatului archidieceșan.

III. Fiind crescerea și instruirea clerului june și a fiitorilor învățători de scoale populare o cesțiune de cea mai mare importanță, comisiei și-a ținut de datorință de a se informa și despre cursul afacerilor în cancelaria direcțiunii institutului „Andreian.” Parte din propria intuițiune, parte din informațiune oficioasă a constatat comisiei, că mai multe prescripte de mare ponderositate a regulamentului pentru seminarul teologic și pedagogic nu s'au îndeplinit ear la alte dispozițiuni ale regulamentului nu se observează nici tenoarea nici spiritul acelora.

E un defect mare aceea jurstare, că preparandia nu e separată în aceea măsură de teologie cum recere aceasta timpul present și macesimele pedagogiei moderne. Comisiunea recomandă cesțiunea aceasta deosebitei atențiuni a sinodului.

Tot aceea atențiune se recere în privința mijloacelor de învățământ. E de dorit, ca institutul nostru să se provadă nu numai cu toate acele mijloace de învățământ, ce le prescrie legea, dar și cu altele, care sânt oportune pentru instruirea esactă a elevilor. Nu aicia e locul unde se fim cruțători, pentru ceea ce dăm aici e un împrumut dat fiilor și nepoților noștri, și dacă vom spesa aici d. e. pentru gimnastică, pentru o scoală de model cu 2—300 fl. mai mult, acest capital va fi cel puțin tot așa de bine elocat ca cele 800 fl. ce le spesăm pentru măestrul de cântări.

În privința primirii elevilor în institut a prescriș sinodul nostru în mai multe rânduri și mai pe urmă în §. 18 a regulamentului seminarial, ca să se primească numai atari tineri, a căror pregătire științifică îndreptătesce la presupunerea, că cei trei ani petrecuți în institut vor fi de folos pentru venitorii lor.

Prescriptele aceste s'au ignorat într'un mod prea bătătoriu la ochi. Dintre cei 116 elevi aflători astăzi în institut 83 nu au avut la primirea lor pregătirea prescrișă nici chiar prin conclusele anterioare sinodale. Tineri cu 2—3 clase gimnasiale vor perde vara în institutul nostru, ear cei 6 estraordinari, a căror pregătire nu se poate cualifica nu sânt decât un balast nesuportaver și profesorilor și colegilor sei.

Trebuie să dorim și să insistăm la realizarea internatului în sensul regulamentului. Aceasta va înlesni mult împlinirea datorinței celor competenți și chieați de a manșine disciplina și de a supraveghia moralitatea. Atunci

poate că se va mai recunoasce cu mai multă sinceritate adevărul, că locuința cea mai naturală a directorului unui institut de crescere e — institutul însuși.

Un efect esențial din cancelaria direcțională nu poate rămâne neaminit. §. 65 a regulamentului seminarial prescrie ducerea de protocoale de mare importanță. Să sperăm, că se va suplini și aici ceea ce lipsește până acum.

IV. Prisosindu'i de astădată comisiei timpul a aruncat o scurtă privire și asupra tipografiei archidieceșane. Sânt și aici unele de îndreptat și în prima linie trecerea dela modul patriarchial a manipulării la unul mai raționabil și mai mănșos; considerarea recerintelor igienice și protocolarea firmei prescrișe în legea comercială.

Cu privire la totul și întregul constatează comisiei un avent îmbucurător spre mai bine, și luând în considerațiune greutatea timpului și a situațiunii, crede, că în momentul de față nu și poate încheia raportul seu decât cu preceptul străbun care ne spune că: „concordia minimae res crescunt, discordia maximae dilabuntur.”

Sibiu în 7 Aprilie 1879.

În desbaterea specială:

Pt. I. se ia spre sciință cu aceea ca Consistoriul să satisfacă pe viitor și § 20 din regulament.

Pt. II. se transpune comisiei financiare.

Pt. III. se transpune comisiei școlare și bisericești, cari în afacerile seminarului se întrunesc în o comisiei.

Pt. IV. se transpune comisiei organizatoare.

Cu aceste ședința se încheie la oarele 1. Ședința procsimă mâne la 10 oare. La ordinea zilei rapoartele comisiei.

Dela sinodul eparchial din Caransebeș.

(Raport special al „Telegrafului român.”)

Ședința I.

Duminecă în 8/20 Aprilie după finirea santei liturghii cu invocarea spiritului sânt, la carea a pontificat însuși Preasânția Sa domnul episcop ținându-se parastas pentru Marele și nemuritoriul în Domnul fericitul archiepiscop și metropolit Andreiu, pentru mecenatele Emanuil Gojdu precum și pentru fundătorii Dimitrie Peța și Dimitrie Hațegan, deputații adunați în biserica catedrală în număr însemnat esmit o deputațiune la Preasânția Sa spre a'l invita în mijlocul sinodului.

Deputațiunea aleasă reîntorcându-se raportează, că Preasânția Sa a

burbiul Vyverberg înfătoșase el cugetului seu cu aducere aminte de luptele și succesele sale?

Revedea el studenții dela universitate așezați în giurul lui, ascultând la disertațiile sale învățate?

Nu!

În acest moment, profesorul se afla în larga galerie a universității de Leyden, în fața unei femei blondine și încântătoare care i dăcea cu o voce drăgălăge:

— Domnule doctor aici îți aduc mânecarul de lână, cu care ai uitat să te îmbraci ași diminează.

Și această femeie era Lisbeth.

Lucru curios, Van-der-Bader o admira acum pentru prima dată; el o afla frumusecă de minune și inima i se bătea în pept de cugetai că se rupe, și fruntea îi ardea ca jarul.

Dar de odată acest vis trecu ca repejunea vântului.

D. Ellermann dîse:

— Ai scris epistola, domnule doctor?

Învățătu i întinse epistola.

— Cetesce, îi dîse.

XVII.

In care se arată, că și un învățat este câte odată îndatorat să se dueleze.

Ellermann, care se însărcinase cu ducerea epistolei la postă eșise de vr'o câte-va momente din casă și doctorul, acceptându'l cu nerăbdare se preumblă cu pași mari prin vasta sală de mănăcare a hotelului Beauvreau.

Erau cinci oare și călătorii terminânduși afacerile, veniau să prânzească.

Hotel Beauvreau avea în acest timp și sperăm, că o va fi conservat până în timpul când scriem aceste rânduri, o clientelă numeroasă compusă de călători din două lumi.

În acest hotel se întâlneau comisyoyageur-ii a celor dintăiu firme de negoț cu vin din Burgund și Bordeaux.

Proprietarii bogați dinpregiur trăgeau și ei bucuos la Teissier unde veniau străini de tot felul însoțiți de o suită splendidă.

În acest moment se aflau într'un unghiu al salei doi oameni tineri, cari

la prima vedere se prezentau prin atitudine lor desghețată ca agenți comerciali.

Ei păreau a purta o conversație foarte animată și numai din vivacitatea gesturilor și din răpejunea vorbelor ar fi putut cine-va să înțeleagă, că ei vorbeau de negoțul lor și că călătoriau în aceeași articii.

Învățătu, nepăsător de convorbirea lor, făcea doară pentru a decea oară preumblarea îngiurului mesei celei mari, care accepta pre cei o sută de oaspeți cotidiani.

Dintr'odată unul din călători dîse cu voce înaltă:

— Te asigur domnule, se adresă el către soful seu, că casa pe care o represent eu va cresce enorm în vađa lunei învățate. Cugetă numai că noi vom fi cei dintăiu cari vom respândi aceste teribile otrăvuri curarice.

Van-der-Bader se opri la moment și ascultă cu atenție.

Părea că îi atinseră o coardă veche.

— Nu dîc ba, respunse celalalt,

care este autorul acelei frumose descoperiri?

— D. Babuteau.

— Un adevărat învățat.

Profesorul din Leyden nu cuteza nici să resufle.

Și cum se numesc substanțele?

— Le-am scris aici, dîse agentul scoțind o carte de notițe de posunar. Oh! aceste nume sânt atât de greu de ținut aminte în cât am creșut de lipsă a mi le scrie pe hărthie, ascultă:

1. „Jodura de Methylammonium.”

2. Jodura de Tetramylammonium.”

— Te înșeli domnule, strigă de odată Van-der-Bader, punându-se oblu în fața călătorilor. D. Rabuteau n'a descoperit substanțele despre care vorbești, eu singur, me înțelegeți, sânt acela care le-a descoperit!

La această vie întrerumpere prin o persoană, lor cu totul necunoscută, agenții de comerț se uită lung unul la altul.

(Va urma)

primit cu plăcere invitarea și că se va înfățișa în mijlocul deputaților sinodali spre a deschide sinodul.

Președintele arhieru întâmpinat cu exclamări de „să trăiască” intră în biserică și ocupându-și locul presidial constituie provisormente conform regulamentului biroul notarial salutând pe deputații adunați prin o cuvântare scurtă, însă măduvoasă și acomodată momentuosității adunării.

Declarând ședința de deschisă președintele arhieru invită pe d-nii deputați a-și subșterne credinționalele și subșterne sinodului actele referitoare la alegerile deputaților, invitând secțiunile verificatoare a se constitui și a refera sinodului rezultatul alegerilor în ședința, ce se anunță pe mâine la 8 oare dimineața.

Cu aceasta prima ședință se închide.

Impunerea limbei maghiare în Ungaria.

Este, durere, un adevăr pe cât de vechiu pe atât de trist, că marele cuprins instructiv al istoriei n'are nici cea mai mică înrîurire asupra celor mai mulți oameni. Nicăiri omului cugetător nu i-se înfățișează aceasta mai mult ca în Ungaria, nici când în mod mai trist decât chiar acum. Deja lunga ceartă de transacție a adus o mulțime, de dovezi; noul proiect de lege pentru introducerea silită a limbei maghiare ca obiect obligat de învățământ în toate scoalele populare din Ungaria și Transilvania, este o dovadă nouă. Acest proiect de lege este o înjunghiere în inimă, un atac asupra încreștării de existență, asupra existenței monarhiei.

Pentru a l'prețui bine să nu uităm, că între cele cincisprezece milioane de locuitori ai Ungariei numai a treia parte sunt Maghiari, și să nu dăm uitării că, precum accentuează cartea instructivă a lui Gumpłowicz: „Dreptul naționalităților și limbilor în Austro-Ungaria”, o numărare, care pe toți cei ce nu știu ceti și scrie nu i ia în considerație, ar prezenta numărul acelora, cari au cultură germană, drept relativ cea mai mare în Ungaria.

Limba statului în Ungaria este exclusiv cea maghiară: aceasta datează precum se știe din timpul cel mai de aproape și este o urmare a preponderanței feudale a nobilimei maghiare, care după codicele Verbočzyan până în timpul cel mai nou în vigoare alcătuia statul politic singur îndreptățit al Ungariei; firul roșu care dela anul 1848 și cu deosebire dela 1867 se trage prin toate actele legislative, este a transforma această stăpânire exclusivă de mai nainte a nobilimei maghiare într-o stăpânire exclusivă a rasei maghiare preste care și așa poruncesc numai cele „dece mii de sus”.

Proiectul nou de lege are să ajute ca terenul de stăpânire a acestor din urmă să se mărească pentru viitoriu. În perspectiva cea mai depărtată adevărat că stă și aici visul de dorință a unui propriu stat național independent maghiar; necunoascerea timpului a lui Ludovic și Matia, mai marea necunoaștere a situației, a problemelor și a factorilor de putere a Europei moderne, și instinctiva, puțin ascunsă temere înaintea puterilor de cultură prepotente, ce tot mai mult propășesc spre Orient, în sfârșit o măsură prea mare de conștiință de sine și o închipuire de domnire, precum aia ea nu se mai află, toate acestea lucră de o potrivă pentru a face ca acel plan după care Ungaria totuși ar mai pute fi maghiarizată cu totul și ar pute câștiga o poziție independentă de putere mare în Orientul Europei, ca acel plan, dicem, în

cercurile respective să nu apară ca aventuros.

O etapă pe această cale este noul proiect de lege. Aceasta precum este cunoscut voiesce ca în seminariile învățătoresci nemaghiare să se întrebuițeze pentru învățământul în limba maghiară atâta timp și putere în cât absolventul să dispună de aceea în graiu și în scris, apoi ca ea după puțină dela moment să formeze un obiect de învățământ obligat în orice clasă populară chiar și în cea cu una și două clase; apoi ca dela 30 Iunie 1882 nici un învățător să nu mai fie aplicat, care nu dispune în grad corespunzător de limba maghiară și toți învățătorii deja aplicați în timp de patru ani să dispună de ea astfel ca să o poată propune în școala populară. Capabilitatea la aceasta este a se dovedi pe calea unui examen, ce are să fie regulat de ministru. Raportul de motive a comisiunii de instrucție produce ca motiv în esență: fiind că limba maghiară e limba statului, trebuie dată posibilitatea fiecărui cetățean a o învăța. Inse prin legea nouă el este chiar silit la aceasta, pe când raportul de motive al regimului este destul de sincer a mărturisi: „Ar fi o năsuință fără de scop, a voi să silești pe cetățenii statului de altă limbă ca aceștia să-și însușească afară de limba maternă și limba statului.” Această părere stă în conglăsurire deplină cu conclusele comisiunii esmise de dieta din 1861 — când existau năsuințele a câștiga prin dreptate și liberalism simpatiile în contra regimului din Viena — a comisiunii esmise pentru regularea cestiunii unguresci de naționalități care cu atât mai puțin a cugetat la o astfel de silă, cu cât propunerea sa îndatoria ministerele a aplica la toate oficiile din sinul diferitelor naționalități astfel de bărbați, cari posed recerentele cunoscințe de limbi.

Toate propunerile sale sunt un testament elocuent despre aceea, că nimenea n'a cugetat nici pe de parte cumcă ar fi admisibil după drept a face oare-care limbă cu silă obiect de învățământ în școala populară și medie. Limba de instrucție și alegerea sistemului de învățământ ar fi (după comisiune) a se încredința „comunelor bisericesci,” „fie-cărei societăți religioase și naționalități.” Ori-ce altă procedură ar fi cea mai eclatantă justificare a politicii lui Bach și Thun, cari voiau a impune limba cu forța, cu toate că ei au voit să octroieze țerei cel puțin o limbă de cultură și o literatură universală.

După dreptul public al Ungariei și Transilvaniei, și după cel de astăzi în înțelesul păcii religioase din Augsburg, afacerile scolastice sunt un anec al bisericeii. Comunele bisericesci sunt întemeietorii, susținătorii și patronii școlii populare. Dacă n'ar fi fost așa protestantismul și — germanismul în țările aceste cu veacuri înainte și-ar fi ajuns un sfârșit violent; de aceea cei adese ori asupriți au fost în stare a scuti prin atâtea legi, tractate de stat, încheieri de pace acel drept ca o chizășie a existenței lor.

Acest drept cu toate că este scutit și prin jurământul de încoronare al regelui, proiectul de lege l'rupe în zdrențe, impunând școlilor confessionale nemaghiare în limba maghiară un obiect de învățământ, ce le-ar împede ca în mod necreșt la munca lor de cultură.

Ei bine, istoricul la timpul seu va face proba. Dar deja acum cel ce judecă în cunoștință de cauză și cel ce cunoaște țara și oamenii poate prevesti rezultatul. Ceea ce s'a realizat deja pe terenul politic, o ungarie apăsătoare „de a doua clasă”, aceea să prindă loc și pe terenul culturale. Este ușor de înțeles dacă cei mai cu înțelepciune din comisiunea de instruc-

ție — ca și dl. Csengery — s'a apucat de lucrul lor fără voie și au vorbit pentru amănare. Abia unul din comisiune sau din dietă are înțelepciunea — și dacă ar avea-o, curagiul de a mărturisi, că și pentru Ungaria articolul XIII al legii fundamentale austriace de stat ar fi lucrul singur drept și priincios, adică a exclude ori-ce întrebuițare de silă pentru învățarea unei a două limbi de țară. Și astfel deci „soarta și va afla calea sa;” noua forțare va sémēna ură nouă și secerișul va fi conform.

Impunerea limbei de sigur nu este o legătură spre întărirea unității statului și mai puțin va rezulta din aceea fericirea monarhiei. Soții noștri de principii însă, toți Austriaci germani prin cele ce se petrec, prin procederea Ungariei dușmană culturalei pot fi numai întăriți într-una — în firma hotărâre a continua lupta în contra egemoniei maghiare din imperiu, până ce va fi înfrântă. Noi astfel luptăm pentru cauza culturalei superioare contra vandalismului, care neputând însuși produce nici o viață de cultură, se simte fericit a stinge cu mână brutală urmele culturale mai vechi. —

„Deutsche Zeitung.”

Varietăți.

* (Docsologie solemnă), la care ia parte sinodul archidieceșan în corpore și autorități civile și militare din loc, va fi astăzi împreună cu Sânta liturghie, în biserică gr. or. din cetatea Sibiiului.

* (Sinodul archidieceșan) în ședința de ieri a primit cu vii aprobări propunerea Esc. Sale arhier. și metr. M. Romanul, că sumele de bani cari de patru ani încoace le-a depus preoțimea archidieceșană la arhieriscopie pe scopurile comune ale clerului, să formeze o fundațiune pentru ajutorarea clerului parochial, și aceasta întru mărirea jubileului de 25 ani ai fericitei căsătorii a Maiestății Sale să poarte numele de „fundațiunea Rudolfină.” Capitalul acestei fundațiuni computându-se una daus preste 150 fi. din partea Escel. Sale arhieriscopului și cametele currente, va face la 1 Maiu a. c. suma rotundă de 10,000 fl.

* (Prând diplomatic) dă astăzi Escelența Sa I. Preas. Arhieriscop și Metropolit Miron Romanul, la care sunt invitate autorități bisericesci, militare și civile.

* (În onoarea zilei de astăzi) a sară la 9 oare a fost retragere militară cu musică. Astăzi la 6 oare dimineața reveil cu musică. Sara între 5—7 oare va fi musică în parcul cel nou.

* (Reuniunea sodalilor Români) din Sibiiu invită la producțiunea de cântări și declamațiuni, ce este împreună cu petrecere și va avea loc sâmbătă în 14/26 Aprilie la 8 oare sara în sala dela împăratul „Romanilor.” Musica este a c. r. regim. de infanterie Nr. 31.

* (Postal). Direcțiunea postală ces. reg. din Sibiiu aduce la cunoștința publicului următorul anunț: În considerare la împregiurările mai favorabile ale drumurilor și având în vedere o comunicație mai favorabilă postele din Ofenbanya, Câmpeni și Abrud, apoi acele între Roșia și Abrud vor comunica din 20 Aprilie n. în următorul mod:

Între Ofenbanya, Câmpeni și Abrud pe săptămână de 3 ori și adică: Marța, Joia și Sâmbăta. Plecarea din Ofenbanya la 3 oare după amiaza, sosirea în Câmpeni la 6 oare sara. Plecarea din Câmpeni în toate zilele la 4 oare dimineața; sosirea în Abrud la 6 oare di-

mineața. Plecarea înderept din Abrud în toate zilele la 5 oare 15 minute sara; sosirea în Câmpeni la 7 oare 15 minute sara. Plecarea din Câmpeni (pe săptămână de 3 ori: Marța Joia și Sâmbăta) la 7 oare 30 minute sara; sosirea în Ofenbanya la 10 oare 30 minute sara.

Între Roșia și Abrud pe toată ziua. Plecarea din Roșia la 4 oare 30 minute dimineața, sosirea în Abrud la 6 oare dimineața.

Plecarea din Abrud (pe toată ziua) la 5 oare 15 minute după amiaza, sosirea în Roșia 6 oare 45 minute sara.

Călătoriile persoanelor cu posta între Abrud, Zlagna și Alba-Iulia deși nu se schimbă, ele totuși vor rămâne în funcțiune nemijlocită cu călătoriile postale de mai sus.

* (O înfrățire ruso-jidană). După jurnalul rusesc „Novoje Wremja” în 11 a lunei c. s'a sêrbat în cetatea „Kutais” în Caucaz o înfrățire ruso-jidană. Festivitatea s'a urzit de locuitorii jidani ai cetății din ansa eliberării celor 9 Jidani învinovați, a fi răpit o copilă de creștin, a fi omorât-o și sângele ei întrebuițat spre scopuri rituale. La această festivitate au fost invitați toți locuitorii creștini din cetatea Kutais, la carea ținându-se în otelul „Livadia” au luat într'adevăr creștinii și Jidanii în număr foarte mare și au încheiat frățietate. Cu această ocaziune s'a toastat pentru cunoscutul apărătoriu, avocatul Alecsandroff, pentru forul de jurați, împreunarea și contopirea creștinilor cu Jidani și altele de asemenea.

Advocatul Alecsandroff toastând „pentru dreptate” a ăis între altele: „Nu pentru merit am primit eu apărarea sêrmanilor Jidani, ci pentru că eu am fost în internul meu convins, că aceștia sunt nevinovați și n'am voit să sufer, ca ei să fie judecați fără de vină.” (Vor fi sêrmanii! cam ca și frații lor din Iași! Red.)

* (Peste cât timp va perî lumea?). Profesorul Dubois Raymond ținând, în sara zilei a 19 din luna lui Martie corent, în Bremen, o disertație, înaintea unui public foarte numeros, din care reproducem și noi după „Voss. Ztg.” următoarele:

„După ce schițează observațiunile Indienilor, Parților, Grecilor, Romanilor și vechilor Germani asupra originii lumii și finitul ei, oratorul espune ipotezele christianismului asupra peirii lumii, așa numită ultima judecată, ipoteze ce au mișcat până în ultimii secolii spiritele lumii creștine și cari au determinat finitul lumii la un număr hotărât de ani: aceste ipoteze și profeții s'au arătat în acelaș timp ca înșelătoare. Cu înflorirea științelor naturale s'a asigurat și durabilitatea stărei genului uman. Dar nici științele naturale nu s'au putut sustrage dela opinia, că pământul, suspendat în gol și învârtitor într'un sbor repede în giurul Soarelui, ar fi supus într'un mod oarecare pericolului peirii. Laplace vedu un atare periclu în ciocnirea pământului cu o cometă, o frică pe care noi nu o mai avem astăzi, de oare-ce știm că pământul are dese ciocniri cu comete și că substanța cometelor are o densitate mult mai mică decât aceea a aerului atmosferic. Un alt periclu să vede în erupțiunea puternică a hidrogenului Soarelui, care să asemănă cu erupțiunile petrelor temporare. Cu această erupțiune se va produce o căldură foarte mare, care va avea de consecință aprinderea lumii, aprindere căreia va trebui să fie sacrificat și pământul nostru. Un al treilea periclu ar sta în derangiarea sistemului solar, căci stelele ficse nu sunt de tot ficse, pentru că fac mișcări foarte mici din acsa paralelă spre

constelațiunea lui Hercule, astfel că în cele din urmă o ciocnire nu ar fi de tot inevitabilă. Al patrulea pericol pentru pământ ar sta în miezul seu tare și aprins și raportul acestuia cu crusta pământului subțire, asemenea unei coji de ou, care nu îl poate scăpa de pericolul de a crăpa și a se sfărâma. Toate aceste temeri însă sunt basate numai pe ipoteze, cu toate că cea mai nouă știință asupra naturii a arătat cu siguranță, că starea actuală a pământului nostru nu poate fi durabilă.

Noi ne procurăm toată provizia noastră de căldură dela Soare și, după teoria lui Iulius Robert Mayer asupra conservării forței, fie-care mișcare, afară de forța atractivă a Lunii care face fluxul și refluxul apelor mării, este numai o lumină solară transformată. Din căldura solară însă ce trebuie să atingă suprafața pământului nostru, se pierde în nemărginitul spațiu prin radiație atât de multă, că numai o mică părțică $\frac{1}{2,300,000,000}$ mai ajunge la noi.

Soarele pierde în fie-care an câte ceva din căldura sa, și știința ne învață, că el va mai lumina încă numai 17,000,000 de ani. În apropierea acestui timp suprafața pământului va începe a se acoperi de gheață dela un pol la altul; omenirea se va grămădi din ce în ce spre equator; mișcarea pământului va înceta cu încetul și soarele va apare locuitorilor pământului numai ca un glob roșat, până când ei vor fi siliți, în fine să se retragă în caverne și să se nutrească cu pesci.

În ori-ce cas însă, ne rămâne mângâierea, că materia nu va putea avea nici odată un sfârșit și că împregiurarea înghețului, va începe într'un timp infinit, adecă practic nici odată.

Bursa de Viena

din 23 Aprilie n. 1879.

Metalicele 5%	65 10
Împrumutul naț. 5% (argint)	65 55
Împrumutul de stat din 1860	119 40
Acțiuni de bancă	805 —
Acțiuni de credit	246 25
London	117 40
Argint	— —
Galbin	5 55
Napoleon d'aur (poli)	9 35
Valuta nouă imperială germană	57 60

Economic.

Budapesta, 19 Aprilie n. Împregiurările meteorologice a săptămânii trecute au fost nu numai ca în Aprilie foarte schimbătoase, ci chiar de tot esorbitante și pentru clima noastră înșasi foarte esesive. Stând termometrul în Dumineca Pascilor pe la ameași la + 6° R. și peste noapte aproape la 0, aceste două zile mai târziu arăta la + 17° R. și merse apoi earăși cu încetul până la 8° R. înderēt. Săptămăna trecută a fost bogată de furtuni și ploi, din pricina cărora apele teritoriului înneecat au crescut și mai mult și inundațiunile în valea Crișului s'au mărit colosal. Inundările din acest an par a nu se sfârși crescând apa Tisei de nou foarte periculos și torentul ei, carele numai în Mai sau Iunie prin topirea zăpelei de pe Alpi începe, fiind de present încă înderēt. Pentru sēmēnături timpul umed al primăverii este problematic; el pentru locuri aședate uscate e favorabil, foarte nefavorabil însă pentru acele locuri, cari zac în afunđimi și n'au trecătoare, prin cari să se poată scurge apa.

Din pricina aceasta și raporturile despre starea sēmēnăturilor sunt foarte diferențiale. La toată întâmplarea însă mult pământ cultivat pentru recolta din acest an este perdit și recolta chiar și din aceea pricină nu va fi favorabilă, pentru că sēmēnăturile de primăvară au rămas tare înderēt.

Negoațele bucatelor pentru aceasta

însă totuși până acuma nu sunt prea esagerate, dară domnesce temerea, că o să între mai târziu o scumpete. Celelalte articule se manțin la starea din săptămânile trecute. În deosebi notăm următoarele prețuri și adecă:

Grăul la 70 000 m. m. s'a vëndut cu fl. 8.80—9.10; sēcara la 3000 m. m. cu fl. 5.70—6; orzul la 3000 m. cu fl. 5.25—5.50 ovēsul la 4000 m. m. cu fl. 5.35—5.60; curuzul la 12,000 m. m. cu fl. 4.77—4.85.

Făina n'a trecut în săptămăna aceasta.

Păstăioasele au avut trecere cu următoarele prețuri: mazerea fl. 8.50—9; linteia cu fl. 8—10; fasolea a trecut foarte tare cu fl. 7—7.50; sēmēnta de cânepă cu fl. 9—9.25; sēmēnta de in fl. 12.50—13; mālailu cu fl. 5.15—5.25.

Lămile au avut trecere foarte bună cu fl. 90—92 pro 56 chilograme. Unsoarea de porc a trecut cu fl. 49.—50.50 cu vas cu tot, fără vas cu fl. 46; sēul cu fl. 45—46.50; slămina cu fl. 43—45; spirtul pro 10,000 litre% cu fl. 26—27.50; apoi peile de bou din Bănat cu fl. 135—140 și din Ardeal cu fl. 145—150.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitațiuni: în 10 Mai și 10 Iunie imob. rămasului după Mațeu Savu și soți în Pianul săsesc (jud. cerc. Sebeș); în 28 Aprilie mob. lui Bruno Zerbani și soției în Martiașa (jud. cerc. Rupea); în 27 Mai imob. lui Burah Markovich în M. Szt. Iacob (trib. Turda); în 18 Iunie și 18 Iulie imob. lui Carol Ūtő în Kalnok (jud. cerc. S. Szt. György); în 24 Maiu imobil. lui George Nagy și soți în Ormeniș (jud. cerc. Sighișoara); în 5 și 9 Mai și 5 și 7 Iunie imob. lui Ioan Moldovan jun. în Sēul mare (trib. Bistrița); în 19 Mai și 19 Iunie imob. lui Toma Schneider în Vurper (trib. Sibiiu); în 29 Aprilie imob. lui Ioan Ileaș în Hăgmaș (trib. Dej); în 12 Mai imob. lui Martin Wolf în Sēul mare (trib. Bistrița); în 5 Mai și 5 Iunie imob. lui Dionisie Ianki în Roșia (jud. cerc. Abrud); în 26 Aprilie imob. Linei Radu și soți în Mohu; în 20 Mai și 23 Iunie imob. lui Ioan Rēchițan în Galiș (trib. Sibiiu); în 15 Mai și 19 Iunie imob. lui Iosif Schōnbard în Sebeș (jud. cerc.); în 2 Mai imob. a-parținătoare de massa concursuală a lui Iacob Viray în Cs. Keresztur (trib. Dej); în 12 Mai imob. lui Ioan și Mariei Gladner (trib. Bistrița); în 17 Mai imob. lui Alecsie Ignu în Buz; în 5 Mai și 5 Iunie imob. lui Ioan George Spăck în Guștiriță, Cisanădie și Sibiiu; în 17 Mai și 17 Iunie casa rămasului după Elise Zacharias în Sibiiu; în 17 Mai și 17 Iunie imob. lui Iosif Swoboda și soți în Sibiiu (tribunal); în 28 Aprilie imobil. lui Pavel Korácsony în Nagybánya (trib.); în 28 Aprilie și 28 Mai imob. lui Carol Mihály în Vesūd (judecătoria cerc. Medias);

Nr. 628—1879.

1—3

CONCURS.

Devenind vacant postul de notariu pentru comuna Topârcea se escrie concurs în termenul până 20 lea Maiu 1879.

Cu acest post sunt împreunate un salariu anual de 400 fl. v. a. cuartir liber, 3 org. lemne și tacsele care s'a statorit pentru contracte și alte scrisori private.

Doritorii de a concura la acest post au a documenta pe lângă calificațiunea prescrisă în § 75 art. de lege XVIII din anul 1871 că știu toate trei limbile patriei.

Petițiunile timbrate și provēdute cu documentele referitoare la rece-rințele amintite sunt a se îndrepta până la ȕiua prefiptă la subscria pretură.

Mercurea în 21 Aprilie 1879.

Dela pretura cercului.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan, lângă neputinciosul paroch din Cărpiniș, protopresbiteratul Zlatna infer., pe basa concesiunei prea vener. consistoriu archidiececan, Nr. 657 B. ex a. c. se publică concurs până la 10 Mai a. c.

Emolumentele sunt:

Jumătate din toate venitele parochiale, a parochiei din Cărpiniș, care e de clasa a III-a.

Doritorii de a ocupa acest post, au de a'și subscrerne petițiunile subscrisului oficiu protopresbiteral, instruite conform legii, până la termenul mai sus prefipt.

Abrud în 6 Aprilie 1879.

Dela oficiul protopresviteral, în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioane Gall,

1—3

protop. gr. oriental.

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunei de al doilea paroch în comuna Topârcea, ppre-biteratul Mercurei se deschide concurs cu termenul până la 9 Maiu a. c. st. v.

Doritorii de a ocupa această stațiune de a 3-a clasă să binevoiească a'și adresa cererile lor, — instruite conform stat. org. și concluser și nodale din 1873. — subsemnatuli oficiu până la termenul indicat.

Dotățiunea numitei stațiuni:

1. Folosirea a 11. jug. 397°□ pământ parte arătoriu parte fēnaț
2. Accidențele stolareu suate dela 205 familii; cari toate computate la olaltă dau o sumă de preste 400 fl. v. a.

Mercurea 9 Aprilie, 1879.

Oficiul ppresbiteral gr. or. al Mercurei

Ioan Droce, m. p.

2—3

adm. prot.

Nr. 71.

3—3

EDICT.

Măcinica născ. Ioan Barbosa din Tălmăcel, carea de la anul 1872 a părăsit cu necredință pre legiuitul ei bărbat Simeon Danc tot de acolo, fără ca să se scie ubicațiunea ei, prin aceasta se citează, ca în termin de un an și o ȕi de la datul de față, să se prezenteze subscrisului for matrimonial, căci la din contră și în absența ei se va pertracta și decide procesul divorțial încaminat contrăi de cătră bărbatul ei.

Sibiiu, 24 Martie 1879.

Forul matrimonial greco-oriental al tractului Sibiiului II.

„Albina“.

Institut de credit și de economii în Sibiiu,

strada Baier Nro 1.

primesce:

Depuneri spre fructificare,

cu 6% pre lângă condițiunea ridicărei normale în statute, și cu 6½ % sub condițiunea de-a se anunția institutului ridicarea depunerei cu 6 luni înainte.

Depunerile făcute până astăzi cu 7% se vor fructifica dela 1 Iunie 1879 încolo numai cu 6½ % cu escpțiunea aceloră, a căror ridicare este până astăzi anunțată, căci fructificarea acestora se continuă cu 7% până la ȕiua în care espiră termenul de anunțiere.

Sibiiu, 18 Aprilie 1879.

[16] 2—2 Direcțiunea institutului.

Avis!

2—3 [17]

Medicină sigură contra umflăturii de splină la vitele cornute mari și mici: adecă boi, vaci, oi ș. a.

Prin măncaarea haloasă de nutreț verde: trifoiu, frunză de broște, ș. a. mai ales primăvara, dar și prin lucrarea peste măsură cu vitele trăgătoare cornute, adese ori se întâmplă, că acele capătă umflătura de splină; morb periculos și aducătoriu de moarte repede.

În contra acestui morb periculos, știința medicală a aflat mijlocul cel mai sigur, și mai potrivit într'o medicină, carea în chip de fluid se dă vitei morboase, și aceea în timp de 5—8—10 min. earăși se face senătoasă.

Medicina se cuprinde în niagș (flacon) deosăbită și proveđută cu instrucțiunea de folosire, prețul unei niegi e 80 cr. v. a. Această medicină, a cărei fabricațiune și depozitoriu se află în Apoteca mea în Orașul Vaț [Vác, Waitzen] imi permit a o recomandă onoratului public econom și proprietariu de vite cornute de toată plasa cu atât mai călduros, și cu mai mare fiduție, cu cât mă aflu deja și în posesul de multe scrisori recunoscătoare de bunul și folositoriu succes cu carele în foarte multe casuri s'a dovedit.

Comisiuni de trāmitere pe lângă recepere postală (Postnachnahme) bu-curos și prompt se implinesc prin espedițiunea apotecei mele în orașul Vác (Vaț, Waitzen) lângă Budapesta.

Georgiu Rădulescu

Pharmaciat în Vaț.



CLOPOTE
DE TOATĂ MĂRIMEA
pe lângă hotărîrea prealabilă a sunetelor lor.

Cu deosebire recomandă clopotele găurite, inventate de dēnsul, a căror sunet este mai adēnc decât acelor de construcțiunea vechie și care, fiind de 100 punți sunt asemenea celor de 140 punți de construcțiunea vechie.

Se află totdeauna în deposit clopote, dela mărimea cea mai mică până la 50 chilogr., precum și de proasce portative și de mână.

Se recomandă pentru comande cât de multe

Antonie Novotny
în Timișoara.

[15] 2